

קודם שילמדו -

אחר-כך ישתלמו!

ומי שכבר חזר, מתכנן את נסיעתו הבאה. הפאטנט אינו כמובן פא-טנט בלעדי של הטלוויזיה, הוא נוגע לכל רשות-השידור, שאנשי מתרועצים כאחוזי קדחת בין ועידה לוועידה ה-נערכות בכל קצווי תבל. איש לא בא לכפור בזכותם של מומחי הטלוויזיה הישר-אלית להשתלם. בוודאי שהם יכולים להוסיף הרבה ליידע שלהם בביקוריהם בתחנות טלוויזיה ותיקות ובעלות מסורת. צריך להזכיר להם רק דבר אחד: להשתלמות יוצאים אחרי שכבר יודעים, כדי לדעת צריך ללמוד. ואת הלימודים לא רק אפשר, אלא צריך לעשות בארץ. קו-דס שילמדו איך לעשות טל-וויזיה - אחר-כך אפשר יהיה לדבר גם על השתלמות.

הטלוויזיה הישראלית היא טלוויזיה עניה. אין לה תק-ציבים. אין לה כסף. כך, על כל פנים נוהגים ראשיה לת-רץ את מרבית כשלונותיה. התוצאות הנראות על המסך הקטן רק מאשרות את דב-ריהם. די להזכיר את סרטי העלילה המוצגים פעמיים ב-שבוע, שהפכו כבר לבדיחה לאומית תוך הפיכת כל צופי הטלוויזיה לארכיאולוגים ב-הכרה. והנה, כאשר מדובר בנסי-עות השתלמות של ראשי ה-טלוויזיה לחוץ-לארץ, מסת-בר שאין בכלל בעיה של תק-ציבים. לזה יש כסף כמה ש-רק רוצים. המגיפה שפשטה בכל הביורוקרטיה הישרא-לית, דבקה גם בטלוויזיה. כולם נוסעים שם להשתל-מות. מי שלא יוצא - חוזר,

רינו על ידי עריכה ומסלפים אותם. תחילה סרבו הנשים לדבר בפני המצל-מות הישראליות, עמדו עם דמעות בעי-ניים וסגרו את פיותיהן. אחרי השידור הגיבה מנהיגת ארגון הנשים השכמי, הידועה בקיצוניותה, אנ-דהליד תאג'י: "לא האמנו שישמיעו אר-תנו ככה בישראל. השירות שעשיתם לי מדינת ישראל היה יותר מכל שירות של חייל ישראלי כל שהוא בעיר".

הנעשה במחלקות השונות מצד ההנהלה, שאין כל תיאום ושאין כל הכרעה חד משמעית מלמעלה. היא הביוון האמיתי.

תוכניות

אמת

נואבת

רבות הצופים, שחזו במבט לחדשות ביום שלישי שעבר, הופתעו כדבעי, כשי-ראו את נשות שכמ, ששבתו בבנין ה-עיריה המקומי, מספורת, מעל מסכי ה-טלוויזיה הישראלית, סיפורי זוועה על המרחש בכלא אשקלון. היה זה אחד מאותם רגעים בהם הת-עלתה הטלוויזיה על עצמה. הצופים ראו על המסך נשים סימפטיות, מגומסות, מעוררות אמון, שביטאו במילים פשוטות ובטוחות את הכאב הגובר בליבן. הסיפורים המדהימים על הנעשה בכלא אשקלון לא יכלו שלא להביך אף את הקשות שב-צופים.

הזעם שעורר השידור בחוגי המימסד היה כמעט כללי. הטלוויזיה הואשמה ב-הקרנת סרט תעמולה אנטי ישראלי מוב-הק. אנשי הוועד המנהל של רשות-השי-דור נתקפו בפאניקה ותבעו להקים מיי-ד ועת חדשות מפקח. רק אנשים בעלי ראות כוללת יותר ומקיפה יותר ידעו את האמת: כבר לפני השידור היו בשכם עתונאים וצוותי טלוויזיה זרים, שדאגו להעביר את תלו-נות הנשים השכמיות לכל רחבי העולם. רק הצופה הישראלי היה מוחרף לתמונה. עצם השידור בישראל הוכיח שיש עדיין חופש דיבור במדינה הזאת ושאפילו ה-טלוויזיה היא עצמאית לפעמים. אדי סו-פר, הכתב לענייני שטחים של הטלוויזיה הישראלית, שאיין את הנשים בשכם, התקשר עם ניצב בתי-הסוהר אריה גיר, מיד לאחר ההקלטה, ביקש את תגובתו על כל פרט פרט בהאשמותיהן. תגובתו של גיר שודרה במלואה באותה כתבה. גיר לא הזמין את הכתב לראות את הנעי-שה בכלא אשקלון. גיר אף לא הכניש את דבריו הנשים. הוא לא אמר שהן משקרות. הוא אפילו אימת כמה מסרי פוריהן.

הפתעה בשכם. מה שהפתיע ביותר הייתה תגובת נשות שכמ עצמן על השי-דור. הן לא האמינו למראה עיניהן. הן היו בטוחות שהשידור ייצא מסוּרס ו-מעוות. לפני ההקלטה טען ראש-עיריית שכמ במפורש: "כל פעם שמקליטים אר-תנו לטלוויזיה חותמים אחר-כך את דב-

טלוויזיה

מנגנון

סיפור

חלם

הוויכוח שהתקיים באולפן הטלוויזיה בין חברי הכנסת סייף אדין אל-זועבי ראש-עיריית נצרת, עבדול עזיז אל-זועבי סגן שר-הבריאות, אליאס נחלה סגן יו"ר ה-כנסת ודיאב עובד, תוכנן לפני חצי שנה במחלקת התוכניות בערבית. הודעה על כך נמסרה מראש לכל המחלקות. הנושא היה כמעט נצחי: גיוס ערבים לצה"ל. והכל התנהל כאילו על מי מנוחות.

פתאום קרה דבר מוזר: חצי שעה אחרי שנסיימה הקלטה התוכנית, ש-נעשתה במסגרת הסידרה זו בעייתן (בר-חונג בערבית). נכנסו לאותו אולפן אנשי מחלקת החדשות בערבית. עורכי התוכנית ויכוח פתוח (מוקד בערבית), והחלו ל-הקליט ויכוח על הנושא: גיוס ערבים לצה"ל, כאילו לא הוקלטה כלל תוכנית כזו חצי שעה קודם לכן.

ההבדל היחיד בין שני הוויכוחים הי-מוקלטים היה בהרכב המשתתפים. מה שקרה היה פשוט מאד. מחלקת החדשות בערבית גנבה את הרעיון ממחלקת ה-תוכניות בערבית. בטעוץ הכוזב, שהנושא הוא אקטואלי וענייני אקטואליה מקומם במחלקת החדשות ולא במחלקת התוכ-ניות. הנושא אקטואלי 20 שנה ופתאום הוא נעשה להם דחוף.

יותר מזה, אנשי החדשות נקטו בתכ-סוס נבוי ביותר. הם קבעו את השידור שלהם למוצאי שבת 16/10, כדי להקדים

במאי יצחק גורן

„גונבים את התוכנית“

בכך את קודמיהם כמעט בהודש ימים (השידור של זו בעייתן תוכנן ל-11 בי-נובמבר). יעקב למדן, מפיץ זו בעייתן ובמאי התוכנית יצחק גורן הקימו צע-קות עד לב השמים. הסערה התחילה עוד זמן רב לפני הקלטה התוכנית. ברגע האחרון הוזמנו שיחה טלפונית מיוחדת לפאריס, בה עושה עתה מנהל התוכניות בערבית סאלם פאתאל. ורק אז הואיל יוסף בריאל מנהל החדשות בערבית. ל-בטל את השידור שלו באותו נושא.

אין כד פיקוח. סיפור חלמאי זה לא היה הראשון בשורת האירועים המזווים המתחוללים במחלקה הערבית שלטלוויזיה. כבר היו שני תקדימים כאלה במחוצת השנה: אחרי שאנשי זו בעייתן הקליטו שתי תוכניות, אחת - על החינוך בסך-טור הערבי והשנייה על הבדואים, מיהרו אנשי החדשות להקליט ולשדר לפני חב-ריהם שתי תוכניות באותם נושאים ב-דיוק, במסגרת ויכוח פתוח.

המסקנה שיש להסיק מפרשה זו אינה התחרות הפרועה בין שתי המחלקות, איש-בה לפעמים אולי גם צד חיובי. אפילו נניח לרגע, שהכובו הכפול על חשבון משלם המסים עשוי להתקבל על הדעת למען הסיסמה: קנאת סופרים רבה חכ-מה. עצם העובדה שאין לב פיקוח על

היא אינה מתכוונת להשאר על הר משה עד קץ כל הימים. היא מצפה לאות מסר-יים, שלאחריו תדע כי מותר לה לרדת מההר. האות יגיע בצורת ביקורם של שלושה שליחים, אחד יהודי ושניים שאינם יהודים. הם יהיו חייבים להאמין בשלום כמותה ולהתפלל יחד עמה.

„נדרתי נדר“, אומרת הד"ר מוריה סיני, „לא לרדת מההר עד שהם יבואו. מאז שבאתי לכאן אני צמה.“

לדבריה, ערכה צום של 13 ימים מיד עם בואה להר. אחר-כך התפקה בשתיית מים מהולים בלימון. את התבודדותה על ההר הפסיקה בלימון. היא שלושה ימים, בהם ביקרה בתל-אביב. מאז ועד היום היא צמה כ-40 יום.

יותר קדושה

מהנזירים

א מכבר ביקר בסנסה קתרינה הבישוף של ארונה, ניקודיומוס. כאשר שמע על נוכחותה של הד"ר מוריה בראש-ההר, טיפס לשם יחד עם צוות עוזריו. ערך לה טכס קומוניון. שהוא מעין תפילת מחילה. בתום הטכס סעד עמה בלחם ומים שביאו עוזריו. עדי ראה סיפור כי מוריה הייתה נרגשת עד דמעות.

נזירי סנסה קתרינה אינם מאושרים מנוכחותה של התכוננית בקרבתם. אחת לשבוע, כשהנזירים הצעירים עולים במע-לה ההר כדי לערוך תפילה בכנסייה שב-ראשו, הם מביאים לה מצרכים למחיי-תה. בעיני כמה מהם היא קדושה יותר מעצמם. כיוון שהיא מעזה יותר מהם.

אף אחד לא טרח לגלות את אונה של הד"ר מוריה כי אם היא חושבת שת-פילות מהר סיני יגיעו מהר יותר לאוני-אלוהים, היא טועה בה. הנכח, גיבל מוסא. הנקרא הר משה, אינו כלל ההר שלפי המסורת ירד ממנו משה רבנו עם לחות הברית.

שמו בא לו משם נזיר בשם מוסא. שנהג להתבודד עליו, כמו רבים מחבריו הגוירים, שהתבודדו בכל הרי הסביבה מזה מאות בשנים. עד היום ניתן לראות באיור מנזרים ושרידי מנזרים, שהיחיד המאוכלס מבניהם הוא מנזר סנסה קתרינה.

אחרי כל אלה נשאר כמובן לברר, אם הד"ר מוריה סיני היא, כפי שטוענות השמועות, בתו של הפילדמרשל רומל. נזירי סנסה קתרינה אינם מטילים ספק בכך, למרות שהם מסרבים לגלות את מקור המידע שלהם. אנשי המימשל האזרחי של מרחב שלמה, שהשטח נמצא בתחום שפיתתם, מספרים אף הם כי הד"ר סינייה מוכרת יותר כבתו של רומל מאשר כרופ-אה, או כמשיחת שלום.

מכות

לצלמים

אתי אותה ישירות: האם את בתו של רומל, כפי שטוענת השמועה? הבעה של מתח התפשטה על פניה. ניכר היה שהשאלה אינה לרוחה. אבל היא סרבה לאשר את השמועה או להכחיש. הכל שמועות, היא אמרה. איך אפשר בכלל להתייחס לשמועות מעין זו? אבל מה זה חשוב בכלל, אפילו נניח שהייתי בתו של רומל?

כל הקשר שהצלמתי לקשור עמה עד לאותה שאלה נמוג ונעלם. היא התקשתה והסתגרה בעצמה. היא המשיכה לענות על שאלותי בנימוס, אך שוב לא הייתה חופ-שית בשיחה כמקודם.

אותה מידה של רוגז גילתה כאשר אחד מהטיילים שהודמנו למקום ניסה לצלם אותה. היא חטטה במצלמתו ושררה אותה. צלם אחר נאלץ להמלט מפניה, כאשר הרימה עליו יד בעת שהכנינה במצלמתו. מוריה נמנקה את התנגדותה לצילומים בטעמי דת ואמונה. היא מסרבת להרחיב את הדיבור על כך. אלה העוקבים אחריה בשבועות האחרונים טוענים כי התבו-רדותה, בריחתה מצלמים, כמו הצעיף המכסה בקביעות את פניה, הם אמצעים כדי להעלים את זהותה האמיתית. האם היא באמת בתו של פילדמרשל רומל?

הביאוגרפיה הרשמית של פילדמרשל ארוין רומל, מרבה להזכיר את בנו האחד והיחיד, מנפרד. אין בה זכר לקיומה של בת כלשהיא.

חנה אלברשטיין

ערב טוב

- **ערב טוב** (יום ו' 22/10, 20.30) — חנה אלברשטיין, בקטעים מתוך תוכ-ניתה האחרונה. במאי - אילן אלדר.
- **סרט קולנועי** (יום ו' 22/10, 21.30) — הדרן לפי שלושה סיפורים של סימרטס מוהם: הנמלה והחרגול, הפגת חורף וג'ינג'ול וג'ינג'ול. משתתפים: גלניס ג'ונס, קיי וולש וניגיל פאטריק.
- **קונצרט בינה** (יום ב' 25/10, 20.20) — מארח שמואל שי. בין המשתתפים: הזמר סם אנטוני, אילנה רובינה וצמד דרום. במאימפיק - יוסי צמה.
- **מישרד מיוחד** (יום ב' 25/10, 21.00) — רוחות - מחזהו הנודע של היינריך איבסן על צביעות וחטאי אבות.